

Fagseksjonen for studieforbereidende utdanningsprogram musikk, dans og drama.
Hadeland Videregående Skole
Skolelia 3
2750 Gran

Innspill til Liedutvalgets arbeid

1. Helheten musikk og dans og drama.

Den varslede fornyelsen av videregående opplæring og Liedutvalgets arbeid er en gylden anledning til ytterligere å forbedre utdanningsprogrammet MDD, som allerede har god kvalitet. Vi setter pris på at Liedutvalget er villige til å tenke nytt om helheten, men vi kan umulig støtte forslaget om å splitte musikk, dans og drama i tre helt separate utdanningsprogram. Det er en vesentlig kompetanse for musikere, dansere og teaterutøvere å ha innsikt i kunstmåtene som har vært tett sammenvevd i europeisk kunsthistorie siden antikken. Særlig førsteårselevens møte med kunstformene samlet skaper respekt og forståelse. Det bereder elevene til å tenke helhetlig om mdd, samt å se sammenhenger og muligheter. På videregående skoler hvor det tilbys fullstendige og parallelle løp i musikk, dans og drama nyter både elevene og skolen som helhet godt av det tverrfaglige samarbeidet linjene i mellom, som gjerne resulterer i forestillinger og annet prosjektarbeid av høy kunstnerisk kvalitet. Helheten musikk, dans og drama styrker også fagmiljøet ved skolene, og gjør dem til attraktive arbeidsplasser for dyktige utøvere og pedagoger. Det kommer elevene til gode. Å bruke ulikt søkertall som argument for å splitte utdanningsprogrammet er en feilslutning, for overføres et slikt argument til andre utdanningsprogram i videregående opplæring kommer man raskt på ville veier.

2. Mer MDD!

Liedrapporten referer Norges Musikkhøgskole som etter en gjennomgang av resultater fra sine opptaksprøver påpeker huller i kunnskapene og ferdighetene til elever som har gått musikk studieforbereidende utdanningsprogram, og impliserer at kvaliteten ved musikklinjene ikke er god nok. Utdanningsmyndighetene må ta inn over seg at dagens timetall på mdd er for høyt og den totale arbeidsbelastningen er for stor. Med bakgrunn i tilbakemeldinger fra elevene og erfaringer fra mange års drift, foreslår vi tre konkrete grep for å skape en mer fordelaktig situasjon (1) Det må kuttes i timetallet til fellesfag for å gi elevene mer tid til å arbeide med programfagene (2) se på strukturen i programfagene på nytt (3) gi ekstra studiepoeng til elever som går mdd for sin fordypning i programfag, på lik linje som man gir ekstrapoeng til elever som fordypet seg i f.eks realfag ved studieforbereidende linje.

2.1. Kutt i fellesfagene og større relevans for utdanningsprogrammet.

Tidsbruken i fellesfagene må effektiviseres og det kan gjøres ved å skjære bort så mye overlappende undervisning som mulig. At tverrfagligheten nå er tilbake som egen overskrift i den pågående fagfornyelsen, er ytterligere et argument for å effektivisere. For eksempel er bøkene i *musikkhistorie* av Tronshaug og Tørnquist spekket med informasjon ikke bare om de rent musikkhistoriske og musikkfaglige forhold, men også om de *historiske, politiske, samfunnsmessige og samfunnsgeografiske* forhold ved kunststepokene, at *historiefaget* fremstår som helt overflødig. Slik er det også for elever som går drama og har programfaget *teater i perspektiv*. Det er ingen grunn til å bekymre seg for om gjennomgangen av kunsthistorien blir for ensidig, for elevene ved mdd møter verdens-, norges- og kunsthistorie også i norskfaget, og får arbeide med ytterligere et perspektiv der.

Så foreslår vi at man ser på geografifaget på nytt, og vurderer å legge fagets innhold og kompetansemål under enten samfunnsfag eller naturfag. Videre mener vi det nå går med alt for mye tid til 2. fremmedspråk, og vi stiller spørsmålstegn ved hva som er fagets mål: skal elevene beherske språket "flytende" som man sier, eller skal faget være en introduksjon og gi lyst til videre læring og utvikling i språket senere i livet. Vi stiller også spørsmålstegn ved

klokskapen i å gi et valg eleven må gjøre på 8.trinn så store følger for hvordan eleven kan bruke tiden sin inntil 6 år senere i utdanningsløpet. Vi er veldig glade for at det nå kommer en gjennomgang av hele modellen for struktur, form og innhold for språkopplæringen i ungdomsskolen og videregående.

Til sist ønsker vi at fellesfagene skal få rom til å arbeide med emner som har større relevans for utdanningsprogrammet. For å øke elevenes forståelse burde f.eks naturfaget gi kompetanse om fysikken i lys, lyd, akustikk, lydforsterking og miksing av lyd. I matematikk burde budsjettering og regnskap som praktisk ferdighet vektlegges i mye større grad, samt kunnskap om økonomi knyttet til forestillingsproduksjon og enkeltmannsforetak.

2.2. Styrking av programfagene ved å gjøre strukturendringer.

For å løfte frem og styrke viktige fagområder bør det i programfagene på musikk og drama gjøres noen strukturendringer. Musikk fordypning kan gjøres om til et rent arrangement/komponering/gehørfag ved å ta ut formidling. Formidling hører naturlig hjemme i samspill, i hovedinstrumentopplæringen eller i instruksjon og ledelse. Videre ønsker elevene at hovedinstrument skal gi en egen standpunkt karakter. Det gir også vekt til argumentet om at elevene ved musikklinjene skal ha en egen eksamenskonsert, slik praksis er allerede i dag ved en rekke av landets musikklinjer.

Det er et sterkt ønske om at skillet mellom fagene teaterproduksjon og teaterproduksjon fordypning skal opphøre. Det kan styrke rekrutteringen om utdanningsprogrammet skifter navn til teater.

2.3. Studiepoeng til mdd-elever.

Ved lektorkonferansen 2019 holdt samfunnsgeograf og professor ved NTNU Torberg Falch et foredrag om tendensene i norske elevers utvikling gjennom det 13 årige skoleløpet. Her løftet han frem den tydelige og positive statistiske sammenhengen mellom karakterene i praktisk-estetiske fag i ungdomsskolen, og elevens evne til å fullføre videregående, samt deltakelse i arbeidslivet senere. Praktisk-estetisk kompetanse gjør at elevene lykkes. Det er nok en bekreftelse på viktigheten til og betydningen av praktisk-estetiske fag for mennesket. Arbeidstakere med fordypning i musikk, dans og drama vil være svært ettertraktet i fremtidens arbeidsliv. Det er på høy tid å innvilge elever ved musikk, dans og drama ekstra studiepoeng for sin fordypning i disse programområdene. Det er ingen grunn at slike ekstrapoeng skal være forbeholdt elever som fordyper seg i f.eks realfag.

Vi ser av de andre høringsinnspillene at det er konsensus i fagmiljøet om den ønskede utviklingen for musikk, dans og drama. Vi ber aller mest innstendig om at Liedutvalget lytter til et samlet fagmiljø i Norge og former en praktisk utøvende kunstutdanning for videregående opplæring som sørger for faglig fordypning, hensiktsmessig tverrfaglighet, og anerkjennelse av utdanningsprogrammets betydning. Vi ønsker utvalget lykke til videre i deres arbeid.

For fagseksjonen
Thomas Sanger-Elnæs